

□□

□

Держдеп США оцінив стан релігійної свободи в Україні

ВАШИНГТОН – У законодавстві України містяться суперечливі положення, що ускладнюють реєстрацію релігійних груп. Закон вимагає проходження складної подвійної процедури реєстрації для того, щоб будь-яка релігійна організація отримала статус юридичної особи.

Про це зазначено у щорічному [Звіті про стан свободи віросповідання у світі за 2012 рік](#), який 20 травня презентувало Бюро демократії, прав людини та праці Державного департаменту США, повідомляє

[Інститут релігійної свободи](#)

“Високопоставлені представники основних релігійних груп і релігійних спостерігачі висловили стурбованість у зв'язку з прийняттям поправок до основного Закону про релігію, пов'язаних із розширенням державного контролю за релігійною діяльністю. Релігійні лідери відзначили, що уряд розробив і схвалив законопроект, не беручи до уваги їх позицію”, – йдеться у Звіті.

Окрім цього, відзначається відсутність законодавчої можливості для надання статусу юридичної особи загальнонаціональним релігійним об'єднанням. У результаті такі об'єднання не можуть володіти власністю, на відміну від релігійних організацій, що входять до їх складу. Слід зауважити, що в Україні серед експертів та представників церков немає однозначного погляду на це питання. Найактивніше з ініціативою надати статус юридичної особи церкві як релігійному об'єднанню виступає Українська Православна Церква (в єдності з Московським патріархатом).

У звіті також зауважується, що Закон України «Про свободу совісті та релігійні

організації» (стаття 21 ч. 5) вимагає, щоб релігійні організації звертались до місцевих органів влади принаймні за десять днів за дозволом на проведення релігійних служб і обрядів у громадських місцях. Як повідомляв ІРС, [азначені норми Закону суперечать статті 39 Конституції України](#) та порушують право віруючих на свободу мирних зібрань.

В Україні залишаються проблеми з реституцією колишньої церковного власності та іншого майна релігійних організацій, конфіскованого комуністичним режимом. Уряд продовжував сприяти поверненню релігійним організаціям деяких об'єктів комунальної власності, проте часто цей процес є довготривалим.

За даними Звіту, законодавство України дозволяє альтернативну невійськову службу з міркувань совісті, і водночас забороняє створення релігійних організацій у військових установах і військових частинах. У Збройних силах немає корпусу капеланів (військових священників), однак Міністерство оборони України та великі релігійні об'єднання взаємодіють у рамках Ради у справах душпастирської опіки військовослужбовців.

Поряд із наявністю окремих проблем Держдепартамент США констатує забезпечення релігійної свободи на рівні Конституції та інших законів України, а Уряд на практиці в цілому демонструє повагу до свободи віросповідання. Ця тенденція істотно не змінилася протягом 2012 року, хоча місцева влада часом приймає одну із сторін в суперечках між релігійними організаціями.

У Звіті згадуються повідомлення про зловживання або соціальну нерівність за ознакою релігійної приналежності, переконань або практики. До них належать випадки нападів, антисемітизму, анти-мусульманської дискримінації та утиски деяких християнських конфесій. Були також повідомлення про вандалізм релігійної власності.

Посол США, співробітники посольства та чиновники з Вашингтона продовжують взаємодіяти з урядом, релігійними та світськими організаціями України, а також з громадськими організаціями з релігійної свободи. Протягом року офіційні особи США зустрічалися з керівниками православних, католицьких, протестантських, мусульманських і єврейських релігійних організацій.

Як заявив Державний секретар США **Джон Керрі** в Берліні в січні цього року: "Як країна, як суспільство, ми живемо і дихаємо ідеєю релігійної свободи та релігійної терпимості, незалежно від релігії..." За його словами, Уряд США буде продовжувати робити все можливе, щоб заохочувати повагу до релігійної свободи там, де вона знаходиться під загрозою.

Нагадаємо, що Держдепартамент США здійснює аналіз фактів порушень та позитивних змін у релігійній свободі в різних країнах світу. Наявні тенденції у сфері забезпечення релігійної свободи, що узагальнюються у щорічних звітах, стають підставами для корекції зовнішньої політики з боку Президента та Державного секретаря США, а також для застосування санкцій по відношенню до країн-порушників. *Інститут релігійної свободи, Київ*

www.irs.in.ua